

ارزیابی وضعیت آلودگی به نماتودهای لوله گوارش گوسفند و آینده پژوهی آن

مهديه الهقلى^۱، بهنام مشگى^{۲*}

۱-دانشجوی سال آخر دکتر عمومی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران ۲-گروه انگل شناسی دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران

پست الکترونیکی نویسنده مسؤول: Bmeshgi@ut.ac.ir

مقدمه و هدف: کرم های انگلی لوله گوارش نشخوارکنندگان شامل گونه های متعدد و متنوعی هستند که عمدتاً منجر به آلودگی شیردان، روده باریک و روره بزرگ در این طیف میزبانی می شوند و با توجه به کاهش کمی و کیفی تولیدات دامی، باعث ضرر و زیان اقتصادی شدیدی بر صنعت دامپروری در سطح ملی خواهند شد. لذا ارزیابی وضعیت ابتلا به نماتودهای لوله گوارش می تواند در آینده پژوهی آلودگی های کرمی نقش موثری ایفا نماید. با توجه به آنچه که به اجمال بیان گردید، هدف از پژوهش حاضر بررسی ابتلا به نماتودیازیس گوارشی در گله های گوسفند مستقر در اطراف تهران بوده است.

مواد و روش کار: بدین منظور از ۱۲ گله انتخابی که تعداد دام آنها از ۱۰۰ راس تا ۵۰۰ راس متفاوت بود و در مناطق مختلف جغرافیایی (نظیر ورامین، کردان و طالقان) ساکن بودند بطور تصادفی (از ۲۵ درصد هر گله) نمونه مدفوع اخذ گردید که بعد از انتقال به آزمایشگاه با روش شناورسازی تحت آزمایش از حیث نوع آلودگی و تعداد تخم در گرم مدفوع قرار گرفتند.

نتایج و بحث: متوسط شیوع آلودگی در حد پایینی، کمتر از ۱۰ درصد (۸ تا ۱۰ درصد بسته به مورد) قرار داشت و شدت آلودگی با توجه به تعداد تخم در هر گرم مدفوع حدود ۱۲-۱۰ عدد بود. موارد آلودگی مربوط به نماتودیروس، تریشوریس، مارشالاجیا و تخم های استرونگلی بود، که در بین آنها دو مورد نخست در الویت قرار داشتند. اگرچه دلایل عمده کاهش میزان آلودگی کرمی را می توان به دارودرمانی های مکرر و بدور از هر گونه مدیریت به همراه تغییرات شرایط آب و هوایی در دهه اخیر نسبت داد، ولی لازم به ذکر است که چنانچه درمان های دارویی بدون رعایت موازین مربوط و با تکرار زیاد صورت پذیرد، می تواند پیامدهای ناگواری چون ایجاد مقاومت دارویی در کرم های انگلی را بدنبال داشته باشد، از اینرو مدیریت مطلوب در این راستا می تواند از بروز چنین وضعیتی در کشور جلوگیری نماید.

واژه های کلیدی: آلودگی، انگل، لوله گوارش، گوسفند، آینده پژوهی

مطالعه اثرات ناشی از تجویز آل- تیروکسین و متی مازول بر غده تیروئید، درجه حرارت و وزن بدن در خوکچه هندی

سعیده نیمی^{۱*}، صمد محمد نژاد^۲، شمسی السادات موسوی^۳، لیلا عبدالهی^۴، عباس جواهری وایقان^۱، گودرز صادقی^۵ - هسجین^۵

۱_ دانشکده دامپزشکی دانشگاه سمنان ۲_ مرکز تحقیقات سرطان، انستیتو کانسر ایران، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران ۳_ دانش آموخته دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران ۴_ دانش آموخته دانشکده دامپزشکی دانشگاه ارومیه ۵_ دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران.

مقدمه و هدف: بررسی اثرات ناشی از تجویز آل- تیروکسین و متی مازول بر غده تیروئید، درجه حرارت و وزن بدن در خوکچه هندی

مواد و روش کار: به منظور انجام مطالعه تعداد ۲۴ قطعه خوکچه هندی نر نژاد دانکین - هارتلی به طور تصادفی در ۳ گروه زیر تقسیم بندی شدند: گروه اول (شاهد)، گروه دوم (دریافت کننده آل- تیروکسین)، گروه سوم (دریافت کننده متی مازول)، آل- تیروکسین به میزان ۱۰۰ میکروگرم بر کیلوگرم وزن بدن از راه داخل صفاقی به مدت ۱۰ روز در خوکچه های هندی گروه دوم تزریق شد. در حیوانات گروه سوم نیز متیمازول به مقدار روزانه ۵۰ میلی گرم بر کیلوگرم در آب آشامیدنی به مدت ۷ هفته تجویز شد. بعد از اتمام دوره درمان و گزارش مشاهدات بالینی، توسط گاز مرگ با ترخم ایجاد گردید. سپس غده تیروئید برای مطالعات هیستوپاتولوژیک برداشته و در فرمالین ۱۰٪ ثابت شد. برای بررسی نمونه از رنگ آمیزی هماتوکسیلین و اوژین استفاده شد. تغییراتی که در بررسی هیستوپاتولوژیک مورد توجه قرار گرفتند موارد زیر را در بر می گرفتند: یکدستی و یکنواخت بودن اندازه فولیکول ها، تراکم ماده کلوییدی داخل مجرا و اندازه ارتفاع سلول های دیواره فولیکول ها. داده ها به صورت میانگین خطای معیار میانگین بیان شدند. $P < 0.05$ از نظر آماری معنی دار تلقی گردید.

نتایج و بحث: تغییرات وزن در گروه دریافت کننده آل- تیروکسین در مقایسه با گروه کنترل و گروه دریافت کننده متی مازول بیشتر بوده و این اختلاف در گروه دوم در مقایسه با گروه کنترل از نظر آماری معنی دار بود ($P = 0.007$). تغییرات کاهشی در درجه حرارت بدن در گروه دریافت کننده متی مازول در مقایسه با گروه کنترل و گروه دریافت کننده آل- تیروکسین بیشتر بوده و با استفاده از آنالیز واریانس اختلاف بین گروه ها معنی دار است ($P = 0.003$) و با بکارگیری Student t test بین گروه های دوم و سوم اختلاف آماری معنی داری وجود دارد ($P < 0.05$). در بافت تیروئید خوکچه های هندی دریافت کننده آل- تیروکسین، کاهش اختلاف قطر فولیکول های کوچک و بزرگ، افزایش ارتفاع سلول های اپیتلیال فولیکول ها، مکعبی شدن سلول های فولیکولی و به دلیل افزایش فعالیت تیروئید واکوئل ها دیده شدند. در بافت تیروئید خوکچه های هندی دریافت کننده متیمازول، افزایش اختلاف قطر فولیکول های کوچک و بزرگ، کاهش ارتفاع سلول های اپیتلیال فولیکول ها و افزایش ماده کلوییدی مشاهده شدند. تجویز آل- تیروکسین و متیمازول در خوکچه های هندی موجب تغییرات معنی دار در وزن و درجه حرارت بدن و همچنین تغییرات قابل ملاحظه در هیستوپاتولوژی غده تیروئید گردید.

واژه های کلیدی: غده تیروئید، آل- تیروکسین، متیمازول، خوکچه هندی